

PUNK-PIENLEHTIKYSELY

Sivu 1 / 2

Tero Töyrylä

Syntymävuosi: 1961

Ammatti: Työ nyt: Asiantuntija TE-toimistossa

Lehden perustiedot

Lehti tai lehdet, joiden tekoon osallistuit: Aikamme Ilmiö, (Loin Signaali: hörhömpi omalla vahamonistuskoneella tehty lehti, jota en käsittele tässä).

Roolisi lehdessä: "päätoimittaja"

Minä vuosina teit lehteä tai lehtiä: 1981-82

Julkaistujen numeroiden määrä, painosmäärät ja ilmestymisajankohdat:

Asuinkunta lehteä tehdessä: Riihimäki

Vanhempien ammatit tai yhteiskuntaluokka: isä päätoimittaja, äiti toimittaja paikallisessa sanomalehdessä

Lehti

A. Lehden teon aloittaminen

- 1. Miksi aloit tehdä lehteä? Oliko lehdelläsi esikuvia pienlehtien joukossa tai muualla? Olitko tehnyt aiemmin esimerkiksi koululehteä?**

Olin tehnyt koululehteä ja lapsena kaikenlaisia "leikkilehtiä". Niitä vain alkoi tulla ja se tuntui heti mun jutulta. En osaa sanoa esikuvista pienlehtien joukossa. Olin tilaillut (rahaa kirjekuoreen) tai ostellut ("katukaupassa") pienlehtiä. Tottakai halusin itse myös tekemään lehteä ja saamaan vaihtareita.

- 2. Millaisella porukalla teitte lehteä? Oliko porukan sisällä työnjakoa?**

Mä tein suurimman osan. Kirjoittelin, hoidin postit, taitoin lehden, maksoin ja hoidin painatukset, postitukset, kiertelin myymässä lehteä ym. Veli, muutama kaveri ja sitten muutama entuudestaan tuntematon tuli jotenkin vaan mukaan avustajaksi (kirjoituksia, kuvia, piirroksia).

- 3. Missä lehti kopioitiin? Oliko käytössä valokopio- vai offset-menetelmä?**

Se oli offset-paino Riihimäellä. Se oli tullut tutuksi jonkun aikaisemman painotuotteen tekemisen myötä.

B. Lehden muoto ja sisältö

- 4. Miten lehti taitettiin? Oliko sinulla aiempaa kokemusta taittamisesta?**

Ei ollut kokemusta. Minä kirjoittelin jutut puhtaaksi kirjoituskoneella tai käsin, keräsin kuvamateriaalin ja käytin liimaa, teippiä ja saksia. Taisin toimittaa kuvat etukäteen painoon rasteroitavaksi. Sitten liimasin ne paikoilleen ja lehti oli valmis taitettavaksi.

5. Millaisista aiheista kirjoitit lehteen tai lehtiin?

Kaikesta mikä itseä kiinnosti. Musiikki oli ykkösjuttu.

6. Miten hyvin koit lehden heijastavan omaa persoonaasi?

Kyllä se mun persoonaa heijasti varsin hyvin. Kai vähän liiankin hyvin, sillä itse asiassa valmistumassa ollut kolmas numero jäi julkaisematta, kun lehtimies-isä nosti kauhean äläkän, että hänen poikansa ei tuollaista torkylehteä tee. Olin haaveillut toimittajan urasta, mutta isä raivosi: "Tuollaista tehtyäsi sinulla ei tule ikinä olemaan mitään mahdollisuutta tehdä uraa lehtialalla. Paitsi ehkä jossain vasemmistolehdeissä. Mutta siellä ei mitään urasta voi puhuakaan".

Lehden lopettamiseen saattoi tosiallisesti liittyä myös elämäntilanteen muuttuminen, rahapula tms. Aika hämärtää muistoja ja ehkä todellisia syitä. Muutin pois kotoa, menin siviilipalvelukseen toiselle paikkakunnalle jne.

7. Jos kirjoitit kuin omaan lehteesi, mihin lehtiin? Miten muihin lehtiin kirjoittelu erosi oman lehden teosta?

Olin kirjoitellut pariin sanomalehteen urheilujuttuja nuorena, oikeastaan lapsena jo, mutta siitä oli jo vähän aikaa, kun aloitin pienlehden tekemisen. Se oli tietysti hyvin erilaista, uutisten välittämistä.

Myöhemmin tein esim. opiskelijalehteä ja 1991-2001 tein ultrajuoksuun hurahdettuani 3 kertaa vuodessa ilmestynyttä omakustannelehteä "Ultrajuoksija". Se oli pienehkölle harrastajakunnalle suunnattu. Olin sen teossa samassa roolissa kuin "Aikamme Ilmiössä" eli hoidin kaiken paitsi sisältömateriaalia tuli muiltakin. Yhteistä punk-pienlehden oli myös se, että kiertelin tapahtumissa kauppaamassa lehteä, vähän niin kuin "levittämässä sanomaa" 😊

C. Pienlehtiyhteisö ja ympäröivä kulttuuri

8. Miten lehteä levitettiin? Millaisia ajatuksia sinulla oli levittämisen suhteen?

Vaihdoin postitse tai tavatessa lehtiä kaikkien halukkaiden kanssa. Osallistuin myös esim. Helsingissä joihinkin tilaisuuksiin, joissa oli tarjolla paljon pienlehtiä. Ne olivat joidenkin tapahtumien yhteydessä. Kiertelin myymässä lehteä tapahtumissa ja vaikka missä. Postitse tuli myös tilauksia ilmaisten myynti-ilmoitusten perusteella.

9. Millaisia suhteita sinulla oli muihin pienlehtien tekijöihin? Millaiseksi koit pienlehtiyhteisön?

Kirjeenvaihtoa, tapaamista tapahtumissa. Lehtien tekeminen ja se koko kulttuuri yhdisti. Vaikka oltiin joskus todella erilailla suuntautuneita (tehtiin erilaisia lehtiä), niin itse koin että kaikki oli samaa porukkaa. Jotkut vaan teki räväkempiä vain musiikkiin keskittyneitä lehtiä, toiset älykkömmäisempiä ja laaja-alaisempia, osa poliittisempia jne.

10. Millainen oli naisten asema pienlehtipiireissä?

Aikamme ilmiöön materiaalia tuli kahdelta tytöltä/naiselta. Kirjeitä ja kommentteja tuli enemmänkin. Kyllä se aika miesvoittoista oli, nyt kun mieltii.